

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Kommunista világ a külső
Józsefvárosban

Hely

Idő

" 1919 "

Forrás:

Az Est

Személy

Helyszám

Bp

1919. III/27.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Kommunista világ a külső Józsefvárosban

— Az Est tudósítójától —

Kint jártunk a józsefvárosi kültelkeken. Eddig csak akkor látogattunk ide, ha beomlott a kanális és maga alá temetett néhány embert, vagy ha a rosszul felszerelt gyárakban explodált a gép és a munkások tömege fizetett életével az övintézkedések elmulasztásáért. Elmentünk, hogy megtudjuk, mi a nép igazi hangulata, hogy fogadja a proletár-diktaturát, az ő diktaturáját, kíváncsiak voltunk arra, hogyan fog tudni élni a nép az uralmával?

A tavasz napja kicsalogatta az embereket az utcára, a Tisza Kálmán-terre, apró csoportok alakultak a rügyező fák között, minden pad körül egy-egy kis parlament, egy-egy kis szovjet alakult, a hol megbeszéltek a teendőket. A legtöbb szó az üzemi tanácsok körül forgott. Új termelési irányelvek, munkaidő-szabályozás, jóléti intézkedések javaslatai röpködtek a levegőben, sőt politikai viták is támadtak. Egy tehérpályaudvari zsákhordó hosszabb beszédet mondott, a melyben párhuzamot vont Kautsky és Lenin

között. Most látszott csak, hogy milyen eredménye volt Marx és Engels olcsó áron piacra dobott füzetének és a magyarországi kommunista párt agitációs röpiratainak. A zsákhordó munkás kiváló debatternek bizonyult, a régi osztályparlament sok munkapárti korifeusa megirigyelte volna tőle ékesszólását.

Egy váci-uti munkás elmesélte, hogy a fiatal gyárigazgatót, a kit mindig szeretik s a ki érdekeiket védte, most megtartották vezetőjüknek. Ez a fiatal ember egy csomó könyvet összevásárolt, szétosztotta közöttük és megállapodtak abban, hogy minden napon egy órára megállítják az üzemet, a kiosztott könyvek elolvasói előadást tartanak az olvasottakról, hogy így hamarosan pótolni tudják azt, a mit elmulasztottak.

Már mutatkoznak a jelei annak, hogy az új ideák teljesen átförmálják az embereket és a régi kapzsi világfelfogás, úgy lekopik rólunk, mint a háboruban a rossz szövetruha. Ott a tereken ad hoc társulatok alakultak, az asszonyok egymásnak kínálgták fölöslegeiket és testvériesen osztokodtak az élelmiszereken. A pénz, mint értékmérő, nagyon lehangyallott.

Az asszonyok csak arra néztek, hogy mi van nekem, mi van neki, miképpen segíthetünk egymáson, az árakat már figyelembe sem vették, mintha az a régi világgal együtt lehanyagolt volna. A munkások beszéltek, hogy még szorosabb az összetartás egyes gyárak és üzemek emberei között, a munkásokat összeforrasztja a nagy emberi szolidaritás.

Az új éra kihasználói is jelentkeztek. Egy mozgó könyvtárus járta végig a tereket és rengeteg mennyiségű szocialista és kommunista iratot adott el. Nevetve mesélte, hogy eddig ezt az árut nem tartotta, csupán szépirodalmi könyvekkel, könnyű szerelmi történetekkel kereskedett. A léha könyvek aranykora már az első forradalom kitörésekor lejárt. A háborúból hazatérő emberek különösen tudományos könyveket, hasznos utbaigazítást tartalmazó iratokat kerestek; a melyeket bizony elő kellett keresni a könyvkiadók porlepte raktáraiból. A könyvtárus ma már olyan megvetően beszél az eddig agyondicsért belletristákról, mint a milyen dicsérette emeli ki a baromfi-nyésztés megreformálójának könyvét a gép- és egyéb szakma valamennyi elméleti tankönyvünk íróját könyv nélkül sorolja fel.

A humor sem hiányozhatik. A fürdővizet sem a volt urigyerek, sem a proletár-gyerek nem szereli. Az anyák nevetve fenyegették meg csemetéiket, a kik a fák között szaladgáltak, hogy most már minden nap surulókefével fogják ledörzsölni az új kormány emberei őket és az új nemzedéknek csak ez nem tetszett az új világból. Az új házassági rendelet is sok megbeszélésre adott okot. Az a liberális szellem, a mely ezzel a rendlettel bevonult a közfelfogásba, még annyira új, hogy sok vitát kellett. Egy asszony különösen hangos volt és tele szájjal kiabálta:

— Akárki meglássa, egy héten belül férjem lesz a Jóska.

Egy jóhumoru munkás nevetve fenyegette meg:

— Nem tudja elvárni, hogy a rémhírek terjesztőit halállal büntetik?

Az asszony egy kissé duzzogott, de aztán belátta, hogy ebben a sok reménytől terhes tavaszban nem szabad haragudni és maga is jót kacagott az aktuális tréfán.